

ДѢЛО

Выходитъ по Львовѣ що Середы и Суботы (срѣдъ русокихъ авякъ) о 4-58 годий по полудни. Латор, додатокъ «Библиотона найзнамъ повѣстий» выхадить по 2 печатъ аркушъ кожного выхадить по 2 печатъ аркушъ кожного 15-го и послѣдъ дня кожного мѣсяца.

Редакція, администрація и экспедиція подъ Ч. 8 улицы Академична.

Вѣдъ листы, посылки и рекламации належить пересылати подъ адресомъ: редакція и администрація «Дѣло» Ч. 8 улицы Академична.

Рукописи не звергаются тѣлько на пострѣдне застереженно.

Подлинное число стоить 10 кр. а. в.

Предплата на «Дѣло» стоить:

на цѣлый рокъ	8 зр.
на пѣть року	4 зр.
на чверть року	2 зр.

отъ дод. «Библиотекы»: на сама додатокъ:

на цѣлый рокъ 12 зр.	на цѣлый рокъ зр. 5
на пѣть року 6 зр.	на пѣть року зр. 2.50
на чверть року 3 зр.	на чверть року зр. 1.25

Предплату належить пересылати франко (налучше почтовымъ переклазомъ) до: Администрація час. «Дѣло».

Оголошени принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки печатной.

Рекламации неопечатаной ильней бытъ порта.

Редакція, администрація и экспедиція «Дѣла» перенеслася съ днявъ 10 л. липця с. р. въ каменницю при улицѣ Академичной подъ ч. 8, куда просимо адресувати всякы листы, посылки и рекламации.

Католицка и славянська мисія Австрій.

Последними часами много говорится о католицизмѣ и славянствѣ въ Австрій особенно отъ часу, коли зъ одной стороны министерство гр. Таафе поставило въ теорію свою програму помирена всѣхъ въ народѣвъ Австрій, отже передовсѣмъ народѣвъ славянскихъ, доси нѣмецко-польскою гегемонією централистичною употребленыхъ, а зъ другой стороны католическій рухъ австрійскихъ Славянъ главнымъ вызначився въ Кирило-Методіевской богомольной подорожи до Риму. Зъ того часу говорится о католической и славянской мисіи Австрій, якъ о якѣмъ догматѣ важной державной вѣры политичной.

Австрія завсѣгда уважалась охоронительскою католическихъ христіанъ на востодѣ. О сколько се относится до католицизмѣ въ малой Азій, Сирій и Палестинѣ, то тутъ охоронною силою католицизмѣ являлся въ періодѣ радѣ Франція, а доперва въ другѣмъ радѣ выступая Австрія. Се навѣтъ символично зъображено въ ротундѣ Святого Гробу въ Брусалимѣ тамъ, що тутъ замѣщено портреты (натуральной величины) Люи-Филипа и Наполеона III, тычасомъ коли такогѣмъ портрету цѣсаря Францъ-Иосифа тамъ совсѣмъ не умѣщено. Шоже до католическихъ христіанъ на балканскомъ пѣвостровѣ, то Австрія вже наследствомъ самого географичного положенія являлся яко ихъ наиблизина охоронна сила и має навѣтъ въ невидѣ мѣрѣ до сего исторично право первенства, боже австрійскій цѣсарь въ кождѣмъ мирѣмъ договорѣ съ Туреччиною застерегалъ въ особнѣмъ параграфѣ ненарушительность вѣры католиковъ и пошанованье правъ, якими користалась католицка церковь на востодѣ. Сей параграфъ найже однозвучный въ всѣхъ договорахъ Австрій съ Туреччиною, заключеныхъ въ XVIII вѣцѣ. За тымъ примѣромъ Австрія послѣдовала оттакъ Россія заключочныи договорѣ съ Туреччиною въ Кучукъ-Кайнарджы и застерегла такуюже ненарушительность вѣры и церкви для православныхъ христіанъ на востодѣ. Зъ сего, якъ вѣдомо, выводять Россія для себе родъ зверхного права покровительства надъ православною церквою на востодѣ. Тымъ чинѣмъ одержали православныи христіане, а именно Греки далеко сильнѣйшого и больше дбалого охоронителя, якъ католики. Въ Россіи не только правительстве але и сама людность живо и енергично приналася за то, щобъ получить долю своихъ братій по вѣрѣ — Грековъ; Австрія обещалась на малозначну пѣмѣю для католическихъ церквей и монастырѣвъ въ Босній и Альбаній, при чѣмъ все еще боялась своею католическою мисією вступити въ рѣзку конкуренцию съ православною большинствою населеня. Доперва передъ менше-больше дивачи рѣшанъ надумалась въ Австріи дѣлать пропаганду многочисленнымъ товариществъ основанныхъ въ Россіи для охороны и пѣмѣи православныхъ христіанъ на востодѣ. Тогда то основано въ Львовѣ товариство для пѣмѣи католиковъ

на востодѣ («Verein von der unbefleckten Empfängnis zur Unterstützung der Katholiken im türkischen Reich und im Orient»), на чолѣ которого ставъ баронъ Майзенбергъ, пенсіонованныи молодой секретарь министерства заграничныхъ справъ. Въ перинихъ лѣтахъ своего существования розвивало се товариство дуже малу дѣятельность. Але последние рѣчне справозданье, що ино теперь оголошено, зазначае вже дуже значный поступъ въ прирѣвнаню до попередныхъ лѣтъ. Въ Сулейнѣ и Тульджѣ основано католическіи школы, а такъ само въ Русуку и въ Колькохъ болгарскихъ селахъ навколо Систова. Въ Болгаріи тожъ само вже дѣйствуетъ католицка мисія, однакоже найживѣйше ведесе католицке дѣло въ Босній.

Если въ згаданѣмъ справозданю говорится, що христіанскій племена балканского пѣвострова прійшли до свѣдомости, що они далеко остались въ своемъ розвою поза народами заходу — то противъ сего певно никто не буде спорити. Не такъ легко однакоже можна згодити на дальшій выводы сего справозданя, що полудневій Славяне вызволившись зъ подѣ Исламу прилучатся по примѣру своихъ предковъ до осередка католической едноти, чтобы тымъ способомъ дѣйти до правдивон цивилизации и до нового розцвѣту. Таку саму надѣю высказавъ последними часами такоже епис. Штросмаеръ въ своей промовѣ до папы представляючи на Кирило-Методіевскѣмъ торжествѣ славянско-католическихъ путниковъ зъ Австрій. Се совсѣмъ природно, що австрійскій католики бажаютъ «наверненя» православныхъ христіанъ на Балканѣ; але они не перестаютъ на томъ, они хотѣли бы еще больше: чтобы Австрія приняла на себе головну ролю навертати тыхъ православныхъ. Ось чому такъ часто теперь чути въ католическихъ дневникахъ и товариствахъ декламации о славянской и католической мисіи Австрій на балканскомъ пѣвостровѣ.

Се все тѣсно вяжеса съ новымъ станомъ справъ на балканскомъ пѣвостровѣ. Послаництво Австрій златниговати и перевести на католицизмъ балканскихъ христіанъ, выводять просто зъ нового становища, яке заняла Австрія на востодѣ, ба навѣтъ говорится, що Австрія муситъ принайти сего послаництва, скоро хоче скрѣпити свое становище. Се правда, що акція Австрій на балканскомъ пѣвостровѣ дається въ томъ дусѣ интерпретовати. Австрія, розширяючи свои границы ажъ по Лимъ, объявила тымъ самымъ въ очахъ славянскихъ политиковъ свою волю, стати славянскою державою, злучити свои найживнѣйшій интересы съ интересами Славянъ и тымъ способомъ стати новымъ осередкомъ славянского свѣта. Зъ другой стороны зновъ жежъ и то правда, що Австрія зайнявши Боснію и Герцеговину и закрѣпчи навѣтъ еще дальше на Митровицу посуватись, хотѣла черезъ то зрѣвноважити впливъ Россіи на балканскомъ пѣвостровѣ — и се буть годовный замѣръ тыхъ державъ, котры на берлинскѣмъ конгресѣ пошпмили окупацію Босній и Герцеговини черезъ Австрію. Славянська мисія Австрій выводитъ ся отже зъ самого даного фактичного стану такъ само Австрій и окупованныхъ краевъ, якъ и зъ замѣреной цѣли противавжити впливови Россіи на балканскомъ пѣвостровѣ. Чтобы осажити ту цѣль,

говорять дальше католическіи политики, повинна Австрія принайти за католическую мисію, а специально зяти въ свою охорону и опѣку католиковъ на востодѣ, сполучити ихъ подѣ одною хоругвою и супротивъ православною пропаганды выступити съ католицкою; еслибы удалося Австрій пріеднати православныхъ христіанъ Балкану для католической церкви, тогда була бы Россія побита. Ничего правдивѣйшого надѣ ты последний выводы католическихъ политиковъ, — розходится лише о ту малу дробницю, чи велика схизма дається усторонити черезъ католическую пропаганду, — иными словами, чи католицизмъ може выперти православие на балканскомъ пѣвостровѣ?

Папа Левъ одушевився идеєю навернути христіанъ востоду до католицизму, — тожъ и не диво, що и католики Австрій одушевляються для тогѣмъ самои идеи. Вправдѣ треба бы поробити гдѣсь уступства що до богослужбеного языка, бо безъ того они думати о якѣмъ нибудь успѣху, але еслибы зробіено такы уступства, то енергичный епископъ зъ Діаконвару и борець за введенье славянской литургии въ всѣхъ славянско-католическихъ краяхъ, на стѣлько увѣренный въ побѣду католицизму надъ православиемъ на балканскомъ пѣвостровѣ, що готовъ рунитись за успѣхъ.

Не кождый буде такъ оптимистично и сангвинично споглядати на успѣшность такой акції якъ епископъ Штросмаеръ, а противно не одинъ готовъ въ такѣмъ замѣрѣ и въ такъ благихъ надѣяхъ доглянути велику порцію авантюричон очайдушности. Рѣчь жежъ ясна, що така католицизующа акція на балканскомъ пѣвостровѣ вызвалабы найперше живыи опѣръ православного населеня; о то вже постаралася Россія, чтобы вѣра стала противъ вѣры, православие противъ католической едноти. Не можна никакъ упоиватись надѣєю, що православныи христіане добровольно и съ отвертыми раменами отдадутся въ обняты католицизму. Еще меньше можна тутъ надѣяться на насильную акцію, на акцію съ оружіемъ въ рукахъ. Выступаючи съ католицкою пропагандою Австрія отъ разу наткнуся на опѣръ и неприязнь Сербовъ, Румыновъ, Болгаръ и т. д. А чи можна при такѣмъ ставѣ думати о успѣшности славянской акції Австрій на балканскомъ пѣвостровѣ? Шо Австрія моглабы зыскати своею славянофильскою акцією на Балканѣ, то стратилабы она своею католическою пропагандою. Масса балканскихъ Славянъ визнае православие и Россіи було бы совсѣмъ не тяжко вывести чи до культурного чи навѣтъ до кровавого бою незрѣвною большу силу Славянъ, акбы се могла учинити Австрія.

Такимъ чинѣмъ побѣда все осталася бы при Россіи а не при Австрій. До того еще православныи Славяне и Россія мають и ту користь, що они остаются въ дефензивѣ, тычасомъ коли Австрія мусѣлабы выступити офензивно, що, якъ знаемо зъ досвѣду, никогда не було сильною стороною Австрій. Годится такоже смнати, о сколько оправдана надѣя, що папскій престолъ наклонится до того уступства въ користь Славянства, якого жадае епис. Штросмаеръ, чтобы въ всѣхъ славянско-католическихъ краяхъ завести славянскую литургию? Такое уступство булобы незвычайно великой ваги, оно зробилобы великий проломъ въ догматическую едноту католической церкви

и въ дальшій консеквенціи вызвалабы подобный жаждана другихъ народѣвъ католическихъ. А коли папскій престолъ не наклонился до сего уступства при такъ остентаційно святкованѣмъ торжествѣ памяти св. Кирила и Методія — сихъ творцѣвъ славянского богослуженя, — то чинъ може бути яка надѣя на тогѣмъ пѣзвѣвшихъ часахъ? А однакоже якъ великою выдаеса така уступка зъ становища римского престола такъ малозначною ест она еще въ прирѣвнаню до трудностей, акы высуваются на балканскомъ пѣвостровѣ католической пропагандѣ.

Если отже Австрія хоче съ успѣхомъ провести на балканскомъ пѣвостровѣ свою славянскую мисію, если хоче статися другимъ осередкомъ славянского свѣта и зрѣвноважити впливъ Россіи, то до сен цѣли всего менше може довести католицка пропаганда. Австрійскій политики державныи зробилибы о много лучше, еслибы католическую мисію оставили еи природному розвою и заходили католическихъ товариствъ. Власне дятого, що балканскій Славяне остаются еще на низькомъ степені цивилизацийного розвою, булобы дуже небезпечно розбуджувати религийный фанатизмъ, котрыи напевно довѣды до упадку всѣхъ усилій Австрій приклонити до себе балканскихъ Славянъ.

Але и сама славянська мисія Австрій має мало выгладѣвъ и надѣй посередъ балканскихъ Славянъ Австрія просто не приспособилася до такой мисіи и немае дотеперь ни условій, ни розумѣня сповити такую мисію. Чи можуть балканскій Славяне повѣрити въ ширьскѣ славянофильской политики Австрій, скоро австрійскій Сербы мусѣтъ безусловно хилити голову передъ безпощадною гегемонією Угровъ, скоро Австрія въ Далмациі доси покровительствовала меншости италийского населеня противъ большинство славянского, а навѣтъ въ новозанятѣй Босній и Герцеговинѣ подпомагалъ магометанизмъ, въ урѣдахъ и судахъ заводитъ нѣмецкій языкъ и въ загалѣ здаеса акбы съ замѣромъ выстерѣгася всего, що моглобы зъднати для неи симпатию у балканскихъ Славянъ? Въ Далмациі отъ часу министерства гр. Таафе много говорится о «славянской ерѣ», але только per nefas. Доси не только далеко отъ того, чтобы Славяне верховодили въ Австрій, але еще навѣтъ не вышайдено камня мудрости, акбы погодити и уладити всѣ народы и акбы на дѣль обезпечити ихъ равноправный розвѣй въ державѣ. Дотепершій неясный експерименты довели доси лише до одного видного результату: они до крайности розбудили национальну вражду межѣ Чехами а Нѣмцами, межѣ Русинами а Поляками, межѣ Словенцами а Нѣмцами и т. д. Подальше сего не видно никакъ выхѣднои дороги, никакъ ясновъ цѣли, до котрой зѣбралибы тепершния «политика насилваня» однихъ другими. Въ Залитавіи въ наилучше процвѣтае мадьярскій централизмъ съ вопіющею кривдою всѣхъ другихъ народѣвъ, а именно народѣвъ славянскихъ. Гдѣже можна доглянути ширьскости мисіи славянской политики Австрій и чи може она выказатися передъ славянскимъ свѣтомъ подобнымъ фактомъ, якъ подвигъ Россіи въ послѣдній турецко-російскѣй войнѣ для высвободжоня балканскихъ Славянъ зъ подѣ турецкого армя? Австрія не навчалася навѣтъ отъ своего италийского союзника той политики, якъ

розвідку, то таку злочину їх воради ще не галицькою Русою. Си який стрийковий по...

— **Зъ Долини Жандармері** дбас о наше безвечеченство. Перодъ днями дучилсь мей дорога зъ Волехона до До...

— **Доминина зъ Билиньскихъ Барвнъ-ска**, вдова по священику изъ Шляхтанцахъ, упокоилась изъ часъ своего тымчасового по...

— **Холера** мала повстися побла надно-вйшихъ донесень изъ Штутгальдсенбургу. — **Велика буря** лютвала побла донесе...

— **Ген. Мольтке** пробуваючий теперъ на пруськы Шлеску зробивъ експедицію до Австрій и посетивъ Татри зъ стороны угорско...

— **Землетрясеня** даюся чути для 10 (22) днми изъ Женевы. Встрасеня поштриса б разитъ. Два послдйи були такъ св...

мае надбти транспортъ брошуръ „Навтомн птроду“, вказла полиція нечаянно до одного льомака, въ котрбъ збирался якийсь роб...

— **Конгресъ астрономовъ** збереса оего року изъ Штрасбургу и буде вести свои засвдана отъ дня 22 до 24 вересня. Зкъды межинародного товариства астрономичного отбуваються що два роки. Товариство осно...

— **Въ Брусалимъ** мали побла донесеся газетъ виконати скриво, о котрбй жителъ переконанъ, що се ось старя, черезъ Мойсея виконана „арха завтъ“. Турецкій гу...

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Въ Києвѣ** вышла зъ печати нова мадоруска книжочка и. з. Ганна поэма быльни *Е. Ласиньки*. Боть се оповданье изъ сти...

Вѣсти епархіальны.

Зъ АЕпархіи Львовской. **Въ пропозицію** принятъ на прихбдъ Потокъ, деканата рогатыньского, оо: І. А. Стефановичъ зъ Потока, П. С. Стисловскій зъ Волъ голоборской, П. С. Борезовскій зъ Загорочка, Е. Яворскій зъ Марковецъ.

Сотрудничество приватно, зъ религіяного фонду изатне, еригулюеся для прихода въ Лапахъ, деканата бобреекого.

Зъ Епархіи Перемиской. **Личный докладъ 100 зр.**, на дальшй три лѣта зъ фонда религіяного получили: Михаилъ Ридзай парохъ изъ Фльорницъ дек. Мушниського; Маргитъ Кишакевичъ, парохъ изъ Йотрубичахъ дек. Сокальского.

Розтиславъ Нак Вишневскій парохіальный сотруд. изъ Радимнъ дек. Перемиского перенѣся на пар. сотрудинка и катихита въ Ярославлю тогоже дек.

Пресету получили: Александръ Сапоцій, капеланъ зъ Тегдона дек. Угбовского на парехію въ Мапошннъ дек. Жонкбского; Викторъ Кривачъ, завѣдатель капеланн изъ Залужу дек. Яворбского на туюжъ капеланню.

Решеня до испитовъ конкурсовъ изъ рокъ 1881 назначенъ на день І 28, 29, 30 черца ІІ 4, 5, 6 жовтня.

До конкурсу приступили слдуючй кандидаты а то: Билиньскій Юліанъ, Барещій Іоанъ, Вѣханьскій Александръ, Гарасовскій Теофіл, Затець Максимъ, Калужницій Волославъ, Концтаньскій Іоанъ, Кривачъ Викторъ, Низовый Юліанъ, Непребескій Іоанъ, Поданьскій Александръ, Решетимавичъ Викторъ, Сенота Николая, Солтисъ Михаилъ, Стецишинъ Алексей, Туна Іларіонъ, Тымковичъ Андрей, Чайковскій Александръ, Шеленко Мих.

Объявене. Кандидаты духовного званія окончившй науки богословскй записываются аинтисъ для 3 версия въ консиоторской канцелярія для вступного испиту въ цѣли получена срейского рукополагана. Дотымчасъ подана слдуюе вносити до консиоторн, заосмотренъ свѣдоцтвами особичныхъ наукъ богословскихъ, пороственности и убожества потвержденными черезъ дотычн и. и. Старостно.

ТЕОФИЛЬ КОПЫСТИНСКИЙ, артистъ-маляръ,

образовавшиса за границію, зѣлнотнй зъ красныхъ выставъ штукъ красныхъ, выконуе портреты, якъ такожъ религіий образы рбжонъ величины. Поручаючися ласкавчмъ взглядамъ, проситъ о заботованъ адресу: *Теофілъ Копыстинскій во Львовѣ, ул. Крайовска, ч. 20.* (3—10)

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

О. П. І. въ Билиньцахъ: Жадано выслано; высылку порорвано для того, понеже боть замовлена не можно знати, хто и на дальше пронумеровати хоче, а высылка кождого числа съ коштами получена.

Die Oberstabsarzt Dr. Müller'sche *Miraculo-Injection* 1—9 halt gefahrlos in drei Tagen jeden Ausfluss der Harnröhre. Selbst in den veraltetsten Fällen. Depositor: Karl Kreikenbaum, Braunschweig. Dieselbe hat sich in ganz kurzer Zeit einen Welt-ruf erworben und wird von den hervorragendsten medicinisch. Autoritäten angewandt und empfohlen.

Накладомъ редакціи „Дѣла“ выйшла: **„СВЯТЫЙ ВЕЧЕРЪ“**, повесть знаменитого англійского писателя К. Дикенса. Цѣна 30 зр. съ переводомъ 35 зр. **„ВЪ ОБОРОНЪ ЧЕСТИ“**, повесть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 зр. съ переводомъ 2 зр. 70 зр. (Повѣсть эта стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкомъ 8 зр. 40 зр.) Дѣтати можна въ администратіи „Дѣла“ або въ книгарніи Старосты гйковб. (8—7)

Илюстрованіи цѣбники на рокъ 1881 найновѣйшихъ и поправленыхъ машинъ до шитя.

Зингера ручий и ножевй, поправленй и шитенованй (съ выключенемъ колеса при шитии) для выбдого переносима въ кобцахъ и съ прирѣдокъ, котрй елжъ напавити на Вильзона, Гова, Цилядровй, Саксрн, Ренанія, Принцесъ, Експресъ. **Гаранція 5-милетна.** Раты тыждневй по 1 зр. Замѣка и спеціальной направи. Човенка, части складовй, иглы и оловя. **Поручае**

ІОСИФЪ ПВАНИЦКІЙ механикъ, въ готелю Жоржа во Львовѣ. Машини Зингера въ фабрики въ Галлиціи, въ Англии, котрй такъ шумно продаетъ въ оригинальній американыскй, пріймаю до шити блени на Зингера поправленй за оплато 15 зр.

Для П. П. ЛОВЦѢВЪ нехибій

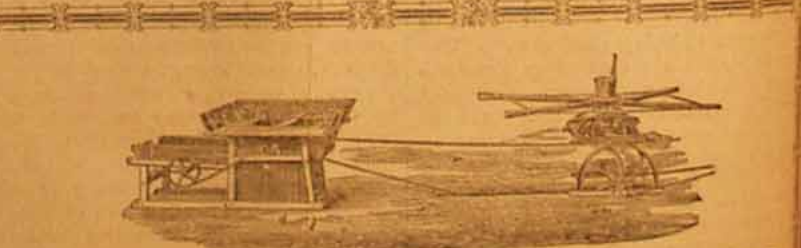
ПАТРОНЫ

LEFAUCHEUX	кал. 10.—12.—14.—16.—18.—20.—24.—28.—
	зр. 2.25. 1.80. 1.60. 1.35. 1.35. 1.35. 1.35.
LANCASTER	кал. 10.—12.—14.—16.—18.—20.—24.—28.—
	зр. 2.60. 2.—. 1.85. 1.70. 1.70. 1.70. 1.70.

Иглчій Тешера и Драйзого по цѣнахъ фабричныхъ. **Затички** зъ фильцу, зъ картону и тонцюю напущеной до всѣхъ калябрѣ. Патроны револьверной, до штудбѣ и пистольтѣбъ **Фльоберта**, якъ и всѣ приборы ловецкй

Головний магазинъ оружія и приборѣвъ ловецкихъ АЛЬФРЕДА ДИКОВСКОГО

во Львовѣ, ул. Кароля Людвика ч. 1. Цѣбники съ календаремъ ловецкимъ на жаданье **franco.** Замовленя виконуються безпробовочно. 1—10

CLAYTON & SCHUTTLEWORTH

во Львовѣ, при улиціи Городецькй ч. 22. поручаючь на обличаживѣомъ члѣтъ металѣмъ свои якъ завѣдѣнныя конструованнй и выконаннй, а що до дѣтальногн конструованнй **патентованй кераты и молотѣльнй кератовй** англійской системѣй цѣбномъ съ вытравляемъ саломъ або бѣлѣ тѣломъ. Для турчаного зачитоуе установляема молотѣльнй на поворѣй поручаючь 44 рочно конструованнй **новй тугешій вѣльнѣ.** Поручаючь такожъ **гаритурѣ молотѣльничй шпнотѣвой, сталей и до перевозженя, гаритурѣ молотѣльничй цѣбной до перевозженя, молотѣльнй ручнй, млынны до чищени зѣбжа, прирѣды до выдѣлованя горошку, куколю и т. д.** Илюстрованнй цѣбники franco и gratis. Складъ компаній у з. А. Човенко въ Чертковѣ. (3—10)